

Onderwerp Informatiebrief voortgang project Kansen in Kaart

Steller M.K.J. Halley

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 53 11 Bijlage(n)

Ons kenmerk 5607465

Datum **29 MAART 2016** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente heeft bijna 11.000 mensen met een uitkering op basis van de Participatiewet. Wij hebben zo'n 6.000 tot 7.000 van deze mensen onvoldoende in beeld. U heeft ons middels de motie "Weten waar kwaliteiten liggen" gevraagd om voor deze groep mensen het arbeidspotentieel in kaart te brengen. Wij vinden het echter belangrijk dat alle Stadgers, ook die zonder kansen op de arbeidsmarkt, zoveel mogelijk meedoen in de samenleving. Daarom hebben wij de aanpak verbreed door behalve naar werk ook te kijken of mensen de mogelijkheden hebben om op een andere manier maatschappelijk actief te worden. Ook willen wij graag in beeld brengen of en op welke manier mensen al maatschappelijk actief zijn. Dit past in de manier waarop de gemeente uitvoering wil geven aan de Participatiewet en de gewenste brede participatieaanpak die is toegezegd bij de nota "Invoering van de Participatiewet in de gemeente Groningen". Daarnaast kan een brede screening een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van producten en instrumenten in het kader van maatschappelijke participatie en het wijkgericht werken. Zolang wij van een groot deel van onze klanten niet weten wat hun kwaliteiten, activiteiten wensen en beperkingen zijn, zijn wij minder goed in staat om effectief beleid op het gebied van maatschappelijke participatie en armoede te ontwikkelen.

Wij hebben u in juni 2015 met de brief "voortgang uitvoering motie weten waar kwaliteiten liggen" geïnformeerd over hoe wij deze brede screening op arbeids- en participatiepotentieel wilden gaan organiseren. Met deze brief informeren we u over voortgang van de screening, die wij hebben omgedoopt tot "Kansen in Kaart".

Innovatieve aanpak

Wij hebben ervoor gekozen om Kansen in Kaart op een innovatieve manier vorm te geven. Dit sluit aan op de manier waarop de gemeente uitvoering wil geven aan de vernieuwing in het sociale domein en de Veranderlabs.

Deze innovatieve aanpak houdt onder andere in dat we mensen thuis spreken, dat deze gesprekken niet verplicht zijn en dat de gesprekken (mede) gericht zijn op het versterken van hun mogelijkheden en die van hun sociale omgeving. Wij kijken hierbij op een nieuwe manier naar mensen die al langere tijd zijn aangewezen op een uitkering. Dit betekent dat wij niet met een vooropgezet plan of advies komen. De klant staat centraal.

Het gesprek gaat voornamelijk over hoe het dagelijks leven van de klant eruit ziet en in welke mate hij daarover tevreden is. Vragen die daarbij horen zijn onder andere: wat kunt u goed, waar liggen uw interesses, wat geeft u voldoening, onderneemt u activiteiten in uw wijk, zou u actief of actiever willen worden, wat heeft u daarbij nodig en wat zijn uw ervaringen met (het zoeken van) betaald werk?

Daarnaast informeren wij burgers tijdens de gesprekken over voorzieningen waar zij gebruik van kunnen maken. Het gaat dan om zaken als bijzondere bijstand, Stadspas, laptopregeling en kwijtschelding van belastingen maar ook over activiteiten in hun wijk waar zij aan mee kunnen doen.

Planning

Wij zijn in de week van 19 oktober 2015 gestart met het actief benaderen van burgers van de gemeente Groningen om hun arbeids- en participatiepotentieel in beeld te brengen. Per wijk benaderen we een beperkte groep bijstandsgerechtigden (ongeveer 250). Vervolgens gaan we door naar de volgende wijk. Door een groep per wijk te spreken kunnen we steeds per wijk een actueel beeld krijgen van de mogelijkheden die er voor mensen zijn om actief te worden (sociale kaart) en waarnaar we ze kunnen verwijzen. Door de omvang van de groep beperkt te houden zorgen we er voor dat de druk op de voorzieningen in een wijk niet te hoog wordt. Zo hebben we de tijd om te leren van de effecten die in de wijk optreden en is er voldoende tijd om al naar gelang de uitkomst van de screening bepaalde activiteiten en projecten te realiseren. Daarnaast sluiten we met dit tempo aan op de instroomcapaciteit van organisaties in de wijk die maatschappelijke activiteiten bieden. We beginnen met de screening in wijken waar al een infrastructuur (en een sociaal/WIJ team) is opgebouwd. We zijn gestart in Selwerd en daarna volgden Vinkhuizen en De Wijert/Helpman. Op dit moment voeren we gesprekken in de wijk Lewenborg en in april beginnen we daarmee in Beyum. In mei volgen dan de Hoornse wijken. Nadat we in alle twaalf wijken gesprekken hebben gevoerd benaderen we weer een nieuwe groep uitkeringsgerechtigden in Selwerd.

Resultaten gesprekken

Wij hebben tot nu toe in Selwerd, Vinkhuizen en de Wijert in totaal 754 adressen benaderd. Het totale aantal gesprekken dat wij hebben gevoerd bedraagt 438. Dit houdt in dat wij 58% van de huishoudens die we hebben benaderd, bereid hebben gevonden tot het voeren van een gesprek. Hierin zit vooralsnog wel een stijgende lijn. Het percentage in Selwerd lag op 49% en in Vinkhuizen en De Wijert bedroegen de percentages respectievelijk 54 en 70%. Vrijwel alle gesprekken hebben bij de mensen thuis gevonden. Een enkeling gaf de voorkeur aan een gesprek buitenshuis. In die gevallen zijn we daaraan uiteraard tegemoet gekomen.

Arbeidspotentieel

Van de 438 mensen die we hebben gesproken hebben we in 31 gevallen ingeschat dat er sprake is van arbeidspotentieel. Dit wil zeggen dat de klant leek te voldoen aan de toelatingscriteria die we hanteren voor deelname aan het Centrum naar Werk (CnW). Wij hebben deze mensen aangemeld voor een intakegesprek bij het CnW. Als dit intakegesprek leidt tot een plaatsing bij het CnW volgen deze klanten daar een intensief, zes weken durend, programma en verrichten vervolgens een stage van zes maanden bij een reguliere werkgever. Daarbij wordt ook het cv van de klant digitaal beschikbaar gemaakt voor werkgevers en re-integratiemedewerkers van de gemeente. Vervolgens kan er zowel handmatig als geautomatiseerd matching met vacatures plaats vinden.

Zorg

Bij 11 mensen bleek er sprake te zijn van een zorgelijke situatie / multiproblematiek (waarbij de klant al dan niet een zorgbehoefte uitsprak). Als er sprake is van een acute zorgbehoefte dragen we deze klanten persoonlijk over aan het Wij team. In andere gevallen verwijzen we de klant naar het Wij team. Wij registreren deze verwijzing en bewaken het vervolg.

Ontheffing

41 klanten hebben aangegeven dat zij vanwege ernstige belemmeringen geen betaald werk kunnen verrichten (en / of ook anderszins niet actief kunnen zijn). Zij hebben verzocht om ontheffing van de arbeidsverplichting en wij gaan deze verzoeken beoordelen.

Participatie (potentieel)

Het overgrote deel van de klanten (355, oftewel 81%) blijkt over participatiepotentieel te beschikken.

- Een derde hiervan (117) is niet maatschappelijk actief en tevreden met hun huidige situatie.
- Daarnaast zijn er 145 klanten die nog niet maatschappelijk actief zijn maar dat wel graag willen worden. Het grootste deel daarvan (113) wil daarbij worden ondersteund en wij gaan die ondersteuning bieden. De groep klanten (33) die op eigen kracht actief wil worden gaan wij actief volgen.
- Tenslotte zijn 93 klanten al maatschappelijk actief. Een deel van hen (8) wil aanvullende activiteiten ondernemen. Ook hen gaan wij ondersteunen.

De ondersteuning die wij bieden aan klanten die actief (of actiever) willen worden gaat via de Re-integratiecoach Maatschappelijke Participatie (RC-MP). Deze medewerkers werken in – en zijn gekoppeld aan - de 11 wijken van de stad Groningen. De RC-MP is er voor de klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die hulp nodig hebben bij het vinden, uitvoeren en behouden van activiteiten in de wijken. De klanten die op eigen kracht actief willen worden volgen wij. We hebben afspraken met hen gemaakt en zullen op termijn contact bij hen informeren hoe het hen is vergaan. Wij gaan daarvoor een speciaal belteam inzetten.

Wij hebben tot nu toe dus 121 klanten doorverwezen naar een RC-MP. Daarnaast gaan we 33 klanten actief volgen.

<i>Resultaat gesprekken</i>	
Arbeidspotentieel: doorverwijzing CnW	31
Zorgbehoefte: doorverwijzing WIJ team	11
Eerst geen potentieel: ontheffingsverzoek	41
Participatiepotentieel: wel / geen ondersteuning door de gemeente	355
Totaal	438

Ervaring gesprekken

De gesprekken worden door vrijwel alle klanten als bijzonder positief ervaren. Er is een groep klanten die een zekere weerstand ervaren tegenover de gemeente. Maar als het lukt om deze mensen toch te verleiden tot een gesprek, verloopt het vervolg in alle gevallen goed en zijn zij bereid om over hun situatie te vertellen. Door de gesprekken niet bij de gemeente maar bij de burger thuis te voeren krijgen we een veel beter beeld van de klant en zijn situatie. Wij zijn beter in staat om bepaalde signalen (armoede, zorg) op te vangen en te bespreken. Wij ervaren dat de klant zich veiliger en meer op zijn gemak voelt. Hierdoor ontstaat vaak een meer open en prettig gesprek met de klant. Ook het feit dat we de klant centraal stellen tijdens het gesprek lijkt bij te dragen aan dit prettige contact. Wij ervaren dit als een eerste stap in het herstellen van de relatie tussen burger en gemeente.

We bemerken tijdens gesprekken wel regelmatig een zekere angst om (weer) in verschillende trajecten terecht te komen, terwijl men soms wel behoefte heeft aan ondersteuning. Zo zien we dat mensen bij wie sprake is van arbeidsbeperkingen, niet bereid zijn om deze te laten onderzoeken om vast te stellen wat er voor hen (nog) mogelijk is. De zoektocht naar werk is in die gevallen al lang gestaakt. Tegelijkertijd zien we een groep mensen die een latent verlangen heeft om (weer) actief te worden. Deze mensen zijn dat om diverse redenen niet (meer) en zijn blij dat zij worden benaderd voor een gesprek over hun mogelijkheden en wensen. De gesprekken die wij nu met deze mensen voeren leiden er vaak toe dat zij stappen ondernemen om weer actief worden. In de meeste gevallen bieden wij hen daarbij vervolgens ook ondersteuning.

Conclusie en vervolg

De meeste mensen die wij hebben gesproken hebben beperkte kansen op de arbeidsmarkt. Een deel van deze Stadgers is echter op een andere manier actief en dat juichen we toe. Wij vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk burgers maatschappelijk actief zijn. De mensen die niet actief zijn maar dat wel zouden willen, moeten hiertoe de mogelijkheid krijgen. Met Kansen in Kaart bereiken we deze groep mensen en ondersteunen we hen om daadwerkelijk actief te worden. We hebben veel mensen al een stap verder kunnen brengen via het CnW, de WIJ-teams en de RC-MP.

De keukentafelgesprekken bieden ons ook waardevolle inzichten in de beleving en omstandigheden van klanten die een relatief grote afstand tot arbeidsmarkt hebben. Deze inzichten helpen ons bij de beleidsontwikkeling op het gebied van maatschappelijke participatie en armoede.

Wij komen om de hierboven genoemde redenen graag met zoveel mogelijk klanten in contact. Tot nu toe hebben we de meerderheid van de mensen die we hebben benaderd bereid gevonden met ons in gesprek te gaan. Dit is positief. Tegelijkertijd constateren we dus dat we met een aantal klanten niet in gesprek zijn gekomen. Wij hebben daarbij de indruk dat met name de groep klanten waarbij diverse vormen van problematiek spelen niet ingaat op onze uitnodiging om een gesprek te voeren. Wij denken verder dat zich onder de groep die niet met de gemeente in gesprek wil, wel degelijk mensen bevinden die wel actief willen worden maar net een extra zetje nodig hebben om deze stap te zetten.

Wij schatten in dat die laatste groep best groot kan zijn. Dat baseren we op het feit dat zelfs wanneer we mensen met veel moeite tot een gesprek hebben kunnen verleiden, zij dat gesprek zonder uitzondering als positief ervaren.

Wij zijn daarom van mening dat een vervolgaanpak noodzakelijk is. Wij gaan ons hierop verder beraden.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink